

چک لیست مدیریت

مقاله این بخش:

اکوئی نوین نقش رهبران فریخته
مدیریت سرگردان
مدیریت چرخی یا خط کارنام

چک لیست مدیریت، مجموعه‌ای جامع از پاسخ‌های کاربردی به چالشهای روزمره کسب و کار است. هر چک لیست، شامل تفکرات رایج و بهترین روی آوردهای مدیریتی است. چک لیست مدیریت، برگرفته از انسیتو مدیریت چارتود (یکی از بزرگ ترین سازمان‌های مدیریتی اروپا) است و هدف از آن، پاسخ‌دادن به پرسش‌هایی است که شما به طور روزانه در کار با آنها روبرو هستید. این گونه چک لیست‌ها، مسیرهایی گام به گام در نیل به موفقیت هستند و موضوعاتی همچون ارزشیابی عملکرد تا پردازش شکایات مشتریان را در بر می‌گیرند. هر چک لیست شامل مجموعه‌ای از نظرات اندیشمندان باید ها و نباید ها، امتیازها و عیب هایی است که خمیر مایه اصلی این نوشته ها بوده اند.

الگوهای نوین نقش رهبران فریبینه

گروه متر جمیان میثاق مدیران
info@MisaqModiran.com

تغییرات سازمانی، بسیار گستردۀ هستند. دایملرکرایسلر^۶ با تغییرات متفاوتی نسبت به دایملر بنز^۷ روپرو است. مشکلات سیاسی و اقتصادی ژاپن باعث شده‌اند که برخی شرکت‌های این کشور اقدام به بازبینی استراتژی‌ها، نگرش‌ها و روش‌های بلند مدت خود نمایند تا بتوانند قدرت و جایگاه رقابتی خود را حفظ کنند. بسیاری از شرکت‌ها، اصول اخلاقی کسب و کارشان را احیا کرده‌اند.

تقریباً هر شرکتی در هرکشوری، با شرایط مشابهی روپرو است. آنها متفق القول هستند که مدل‌های نقش‌آفرینی سازمانی دیگر همانند گذشته پدیدار نمی‌شوند: از طریق مقابله با چالش‌ها و شرایطی که استراتژی‌ها به دنبال دارند، گروه‌های همتا می‌خواهند گوی سبقت را از یکدیگر بربایند. مدل‌های نقش‌آفرینی با این امید ظهور می‌کنند که باعث تفاوت عصر ما با گذشته شوند.

■ درگ برداشتی که سازمان‌ها از این موضوع دارند

آنچه که حیات سازمان را در سال‌های نخست این هزاره متفاوت می‌سازد، آن است که بسیاری از مدیران می‌خواهند از آن پرهیز کنند. ماقوانی‌ترین داریم که مدیران را قادر می‌سازند تا دوران شغلی را تمدید کنند و این در حالی است که پیشرفت‌های حاصله در مراقبت‌های بهداشتی، به آنها کمک می‌کنند تا سلامت خود را حفظ کنند. هنوز هم مدیران و متخصصانی که از سازمان‌ها بازنیسته می‌شوند، به سراغ راه انداختن کسب و کارهای خودشان می‌روند. مطمئناً، کسب و کارهای جدید منبعی ارزشمند برای نوایع هستند. اما شرکت‌های موجود نیز باید خودشان را تقویت کنند و این در حالی است که آنها باید توجه خاصی را به رهبری خود

مدیرانی که از الگوها و مدل‌های نقش‌آفرینی استفاده می‌کنند، رهبرانی هستند که قادرند:

• ساختار سازمان را مهندسی مجدد نمایند تا آنچه که در شرکت‌های بزرگ کاربرد دارد، در شرکت آنها نیز کاربرد داشته باشد.

• هم به ارزش‌های محوری توجه دارند و هم سازمان را مسئول زنده نگاه داشتن آنها می‌نمایند. اهداف کسب و کار سازمانی خود را با نیازهای جوامع برای تأیید این امر که شرکت‌ها، نیروهای خوبی هستند تلفیق می‌کنند.

• میان پتانسیل کامل تجارت الکترونیک و استفاده کامل از فرصت‌های تمايز قابل می‌شوند.

• از مهارت‌های آموزشی و هنر ترغیب دیگران برای ایجاد نوآوری و خلاقیت فردی استفاده می‌کنند و تیم‌هایی را می‌سازند که معیارهایی همچون ساختار و سیاست را ارزیابی می‌کنند.

ما هیچ پیش‌فرضی در این خصوص نداریم که در کجا می‌توانیم این الگوهای نقش‌آفرینی را بیابیم.

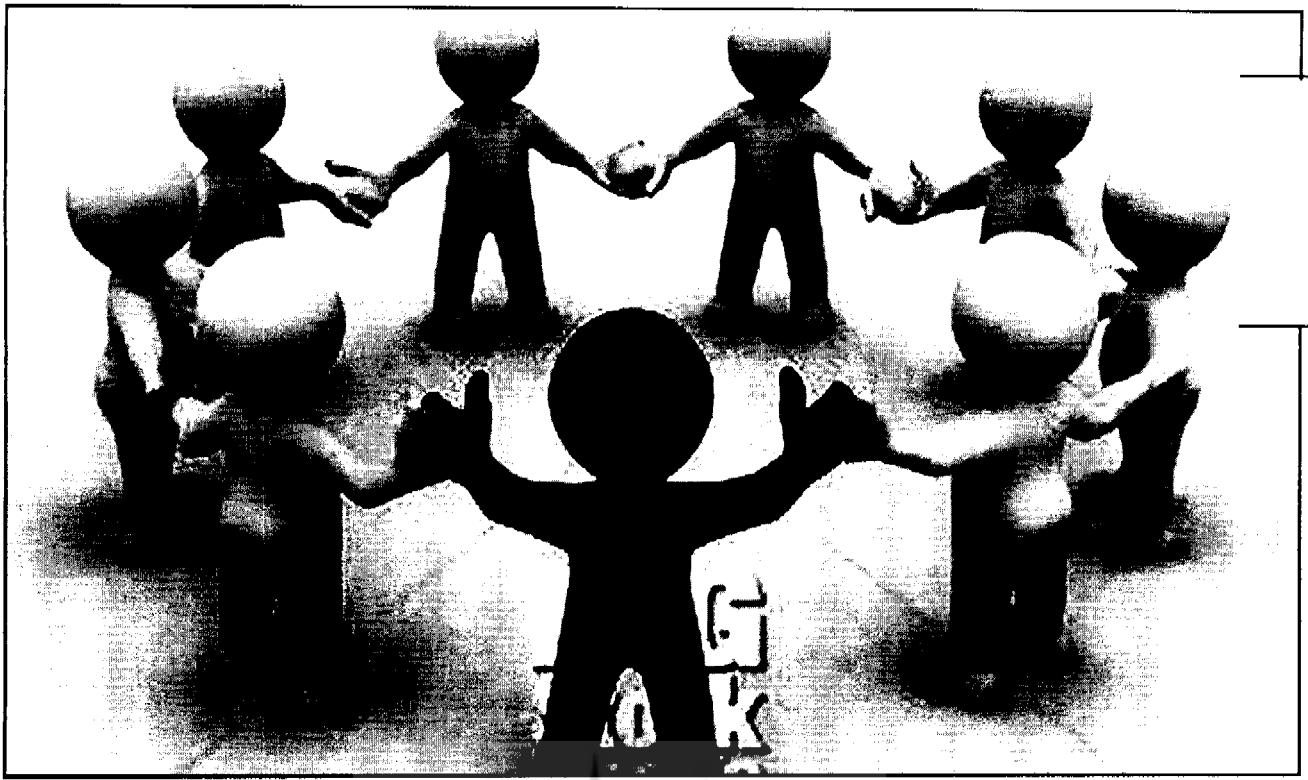
■ مقدمه

اکثر ماتمایل داریم باور کنیم که مدل‌های نقش‌آفرینی^۱ در قرن ۲۱ از دل شرکت‌هایی همچون سونی^۲، فورد^۳، ای‌بی‌بی^۴ یا بایر^۵ پدید می‌آیند که دارای قدرت بالایی هستند. همچنین ممکن است بخواهیم آنها را در میان شرکت‌های پیشرفته‌ی تکنولوژیکی بیابیم که در کشورهای توسعه یافته فعالیت می‌کنند.

مرزهای سیاسی دیگران گونه که هستند نخواهند بود. نگرش‌ها درباره جهانی شدن تغییر کرده‌اند. بازارها نیز همین طور. واحدهای پولی به وجود آمده‌اند که شاید تا چند سال قبل اصلاً وجود نداشته‌اند.

1- Corporate role models
2- Sony
3- Ford
4- ABB

5- Bayer
6- DaimlerChrysler
7- Daimler-Benz

در پیگیری مدل‌های نقش‌آفرینی مد نظر ما، نیاز به ارزیابی مجدد نقش سازمان‌های کسب و کار در قرن ۲۱ - توسعه آن - بیش از پیش احساس می‌شود. این دو میان حوزه‌ای است که نیازمند توجه می‌باشد.

مدت مديدة است که درباره نقش شرکت‌ها در جامعه مطالعه و تحقیق می‌شود. اهمیت این موضوع اغلب زمانی پدیدار می‌شود که اقتصادها متزلزل می‌شوند زیرا افراد به این نتیجه می‌رسند که رضایت در زندگی بر اساس درآمد یا سود سهام سنجیده نمی‌شود. زمانی، سازمان‌ها و جوامع از مشارکت با یکدیگر سود می‌برند. رهبران نقش‌آفرین ماجداداً به این شراکت‌ها توجه کنند. مسلماً سهامداران دارای منافعی موجه و مشروع هستند که در حقیقت بر منافع طرف‌های دیگر کسب و کار همچون مشتریان، کارکنان و جوامع ارجاعیت دارند. اما در عین حال باید به منافع سایر طرف‌های کسب و کار نیز توجه کرد زیرا این آنها هستند که از اقدامات شرکت‌ها و کسب و کارشان حمایت می‌کنند.

مدل‌های نقش‌آفرینی در دو بستر پدیدار می‌شوند. یکی از آنها ظاهري یعنی نیاز به تشریح توان بالقوه تجارت الکترونیک است. دیگری عبارت است از نیاز به آموزش و تیم‌سازی.

مسلسل این ایده که اینترنت به طور ناگهانی مجازی خرده‌فروشی را به چالش می‌کشد، درست نیست. همین طور اشتباه است اگر نخواهیم به توانایی‌های شبکه اعتقاد داشته باشیم. مثلث، تولیدکنندگان از تجارت الکترونیک برای ارایه خدمات عارضه یابی به مشتریان و تقویت و توسعه روابط کاری خود پس از خرید اولیه

مبذول کنند.

دو عامل دیگر وجود دارند که این شرایط را هشداردهنده‌تر می‌سازند: ترکیب ویژگی‌های اصلی مردم‌شناسی و متلاشی شدن بی‌رحمانه مدیریت میانی که شرکت‌ها را با خلاً مدیریت مواجه ساخته است؛ و ظهور سازمان‌های غیردولتی که دنیای سازمان‌هارا متحول ساخته‌اند و خودشان هرج و مرچ و اغتشاشات زیادی را بر سر استفاده از فرستاده‌های راه اندخته‌اند.

شرکت‌های بزرگ در معرض انبوهی از امراض جهانی قرار گرفته‌اند که بعضاً راه حلی نیز برای آنها وجود ندارد. این یک معضل واقعی است. ابزار واقعی تهیه غذا، سرپناه و فرستاده‌ای اقتصادی همراه با حل معضلات انرژی و محیط‌زیست، متکی به خلاقیت و فناوری شرکت‌ها هستند نه قوانین تصویب شده توسط سیاستمداران. هنوز هم بسیاری از افراد بر خلاف این موضوع استدلال می‌نمایند و با توجه به این که هنوز هم توجه زیادی به گفته‌های آنها می‌شود، آنها تصور می‌کنند که حق با آنان است.

رهبرانی که خواهان تمدید و استمرار حیات سازمانی هستند، در رأس مدل‌های نقش‌آفرینی ما قرار دارند. آنها نه صرفاً به دلیل کاریزمهای شخصی و مزایای مالی بلکه به دلیل دنبال کردن ارزش‌ها، تنوع بخشیدن به اهداف موجود و ترسیم یک نگرش جذاب به موفقیت می‌رسند. شایان ذکر است که این یک چالش جدید است. آنچه که نظریه پردازان و دانشجویان کسب و کار طی سال‌ها می‌بینند، در واقع انعکاس آنچه می‌باشد که ۲۵ سال پیش کاشته شده است.

کارکنان امروزی خواهان توازن بیشتری میان کار و زندگی خصوصی خویش هستند. بر اساس تحقیقی اینترنتی، از ۲۰۰ دانشجو یا افرادی که به تازگی فارغ التحصیل شده بودند، پرسیده شد: «در تصمیم دوران شغلی خود، برای چه عاملی بیشترین ارزش را قابل هستید؟»^{۱۲} ۴۲ درصد پاسخ دهنده‌گان توازن میان کار و زندگی را انتخاب کرده بودند. ۲۶ نفر از حقوق و دستمزد و ۲۳ درصد از امکان پیشرفت نام برده بودند.

ماهیت انسان ما را بر آن می‌دارد باور کنیم که مدل‌های نقش‌آفرینی رهبری قرن ۲۱ منعکس‌کننده اقدامات امروز هستند. به احتمال زیاد، آنها این گونه نخواهند بود زیرا شرایط مرتباً تغییر کرده و چالش‌های جدیدی را به دنبال دارند. در واقع، این چالش‌هانسل جدیدی از رهبری را به دنبال دارند.
ما باید تحقیق خود برای مدل‌های نقش‌آفرینی سازمانی را با مطالعه مدیرانی آغاز کنیم که در ایجاد و حفظ بقای سازمان‌ها مفید هستند.

برای اطلاعات بیشتر

كتب:

- «ساختن برای ماندن: عادات موفق در شرکت‌ها»، جیم کالینزو
جری پورتاس،^۸ ۱۹۹۷
- «هفت معجزه مدیریت»، آلن داونز^۹، ۱۹۹۸
- «پایان عصر کسب و کار مرسوم»، ریک لوین^{۱۰}، ۲۰۰۱
- «موتور رهبری: چگونه شرکت‌ها می‌توانند در تربیت رهبران خود در تمامی سطوح به موفقیت برسند»،
نوئل تیکی والی کوهن^{۱۱}، ۲۰۰۰

8- James Collins and Jerry Portas
9- Alan Downs
10- Rick Levine

11- Noel Tichy and Eli Cohen
12- David Ogilvy
13- Clarence Randall

استفاده می‌کنند. در عین حال، بسیاری از بازاریان برای ایجاد روابط فردی با مصرف‌کنندگان، متکی به اینترنت هستند زیرا به کمک اینترنت، آنها بیش از پیش با نیازهای مشتریان آشنا می‌شوند - البته پس از اخذ اجازه اولیه آنها. نمی‌توان تجسم کرد که پایان این راه کجا است. اما این مسیر در جایی آغاز می‌شود که فرد بداند خیلی چیزهای را نمی‌داند و در عین حال اشتیاق لازم برای یادگیری را داشته باشد.

ممکن است جوانان مستعد امروزی، از نظر یادگیری و آموزش موقعیت بهتری از نسل‌های گذشته داشته باشند اما این امر درباره همگان مصدق ندارد. به علاوه، یک موضوع مهم آن است که بسیاری از جوانان امروزی در راستای یادگیری این موضوعات گام برنمی‌دارند. این امر تا حدی بدان دلیل است که آنها بیش از حد مستقل شده‌اند و انجام خیلی کارها را از روش‌های خاص خودشان آموخته‌اند. همچنین شواهدی دال بر این موضوع وجود دارد که

عملی ساختن آن

یک مدیر باید این پرسش‌ها را مطرح کند:

- ارزش‌های محوری سازمان که هدایتگر تمامی فعالیت‌های شما هستند، چه می‌باشند؟
- مأموریت سازمان شما چیست؟ سازمان شما قصد دارد چه کسب و کاری را انجام دهد؟
- چه گونه باعث پیشرفت سازمان خود می‌شوید به ویژه در زمانی که به نظر می‌رسد فعالیت‌های آن کمی قدیمی شده‌اند؟
- سازمان شما برای چه چیزی اهمیت قابل است؟ چرا اگر این موضوع نادیده گرفته شود، کل سازمان از میان می‌رود و محومی شود؟
- سازمان شما در انجام کسب و کارش، قصد دارد چه کارهایی را انجام ندهد؟ چه محدودیت‌هایی باید اعمال شوند؟
- علاوه بر مالکان و سهامداران، چه کسانی دیگری در سازمان شما سهم دارند؟
- چه فعالیت‌هایی باید توسعه یابند و چه کسانی از تجارت الکترونیک منتفع می‌شوند؟

«بهترین رهبران را می‌توان در بین مدیرانی یافت که دارای شخصیتی قوی هستند. آنها به جای مقاومت در برابر نوآوری، از آن استقبال می‌نمایند.»

«رهبران باید بدانند و باید بدانند که می‌دانند و باید این موضوع را همیشه برای خود شفاف و روشن سازند.»

^{۱۲} کلارنس راندل